

Beslisnota voor het college

Datum 2 juli 2024

Onderwerp Aansluiting op Centraal Loket voor ontheffingen zero-emissiezone
Versienummer

Portefeuillehouder Gerdien Rots

Samenvatting

De gemeente Zwolle voert een zero-emissiezone voor stadslogistiek in vanaf 1 januari 2025 in de binnenstad. Voor de afhandeling van de ontheffingsaanvragen wordt gebruik gemaakt van een Centraal Loket. Dit Centraal Loket wordt eerst door de gemeente Amsterdam geregeld. Om gebruik te maken van de diensten van het Centraal Loket sluiten we dienstverleningsovereenkomsten en geven we mandaten aan de gemeente Amsterdam. We willen vanaf 10 juli 2024 aansluiten zodat ondernemers in Zwolle snel duidelijkheid kunnen krijgen over de aanvragen voor ontheffingen.

Financiële gevolgen

Betreft doel 631 Toekomstbestendige verkeersinfrastructuur
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer

Bijlagen

1. Dienstverleningsovereenkomst Centraal Loket 1.0 zero-emissiezone
2. Verwerkersovereenkomst Centraal Loket 1.0 zero-emissiezone
3. Dienstverleningsovereenkomst zonder aanspraak op loon
4. Mandaatbesluit ontheffingen

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

Ontwerp besluit

Het college besluit:

1. aan te sluiten per 10 juli 2024 op het Centraal Loket voor de afhandeling van de aanvragen voor ontheffingen voor de Zero-emissiezone stadslogistiek;
2. te besluiten tot het aangaan van de Dienstverleningsovereenkomst inclusief bijlagen (bijlage 1 en 2);
3. te besluiten tot het aangaan van de Dienstverleningsovereenkomst zonder aanspraak op loon (bijlage 3)
4. te besluiten tot het verlenen van mandaat en machtiging, met de mogelijkheid van ondermandaat en ondermachtiging, aan respectievelijk de Stedelijk Directeur Cluster Ruimte en Economie en de Directeur Juridisch Bureau van de gemeente Amsterdam conform het Mandaatbesluit ontheffingen (bijlage 4)

voorstel

Zwolle

Datum 2 juli 2024

Collegebesluit d.d.:

- ☐ Conform
- ☐ Gewijzigd
- ☐ Aangehouden
- ☐ Teruggenomen

Datum

2 juli 2024

Inleiding

In dit collegevoorstel onderbouwen we de aansluiting op het Centraal Loket voor het in behandeling nemen en beoordelen van de aanvragen voor ontheffing en het verlenen van ontheffingen voor de zero-emissiezone stadslogistiek in de binnenstad van Zwolle. In 2020 heeft de raad besloten om een zero-emissiezone in te voeren vanaf 1 januari 2025 in de historische binnenstad. Dit is het gebied binnen de stadsgrachten. Vanaf die datum zijn alleen bestel- en vrachtauto's welkom die geen CO₂ uitstoten, rekening houdend met een overgangperiode van 2025-2030. De zero-emissiezone draagt bij aan de leefkwaliteit en een aantrekkelijke binnenstad. Op dit moment is de gemeente Zwolle één van de 29 gemeenten die een zero-emissiezone invoeren. Een gezamenlijke inzet die in 2030 zorgt voor een CO₂-reductie van 1 megaton. Voor Zwolle is de reductie ruim 500 ton CO₂ per jaar waarvan 65 ton CO₂ per jaar door de invoering van de zero-emissiezone.

Voor het invoeren van de zero-emissiezone volgen we de landelijke regels, werken we nauw samen met andere gemeenten en houden daarbij oog voor de lokale situatie en ontwikkelingen. Alle deelnemende gemeenten sluiten aan op een Centraal Loket waar de aanvragen voor ontheffingen worden aangevraagd. Het Centraal Loket beoordeelt de aanvragen en geeft de beschikkingen af. Voor de ontheffingen die ook lokaal worden beoordeeld, wordt samengewerkt met de desbetreffende gemeente. Het Centraal Loket kent de regels die over het geheel kostendekkend zijn. Als de regelsverordening is gewijzigd en is aangesloten op het Centraal Loket, kunnen ondernemers begin juli 2024 een ontheffing voor Zwolle aanvragen. Hierdoor krijgen ondernemers vroegtijdig helderheid of ze in aanmerking komen voor een ontheffing.

In oktober 2023 heeft de gemeente Zwolle ingestemd met het ondertekenen van een intentieovereenkomst met de deelnemende gemeenten, het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, de Rijksdienst Wegverkeer (verder RDW) en het Service Huis Parkeren & Verblijven (SHPV) om aan te sluiten op het Centraal Loket.

Kader

- Klimaatakkoord Parijs (2015)
- Nationaal Klimaatakkoord (2019)
- Afspraken klimaatconferentie Glasgow (2021)
- Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (GDZES, in 2017 ondertekend door Zwolle)
- [Actieplan Stadslogistiek \(2018\)](#)
- [Mobiliteitsvisie 'Mobiliteit brengt Zwolle verder' \(2019\)](#)
- [Raadsbesluit zero-emissiezone \(23 november 2020\)](#)
- [Landelijke Uitvoeringsagenda Stadslogistiek](#) (UAS, in 2021 ondertekend door Zwolle)
- [Intentieovereenkomst Centraal Loket ontheffing zero-emissiezone](#), (Collegebesluit 16 mei 2023).
- [beslisnota lokale aanpak invoering zero-emissiezone](#) (26 maart 2024)
- [beslisnota ontwerp-verkeersbesluit en concept ontheffingenbeleid](#) (18 juni 2024)
- [Raadsvoorstel wijziging regels zero-emissiezone](#) (24 juni 2024)

Datum 2 juli 2024

Beoogd effect

Het aansluiten op het Centraal Loket die geharmoniseerde ontheffingen centraal afhandelt, maakt het aanvragen van ontheffingen eenduidig voor de ondernemers en behapbaar voor de gemeenten. Lokaal maatwerk blijft daarbij mogelijk. De verwachting is dat dit de administratieve lasten voor ondernemers en gemeenten zoveel mogelijk beperkt. Door 10 juli 2024 aan te sluiten op het Centraal Loket bieden we ondernemers in Zwolle de mogelijkheid om snel helderheid te krijgen over de haalbaarheid van ontheffingen, ruim voor de daadwerkelijke invoering van de zero-emissiezone vanaf 1 januari 2025.

Argumenten

1.1 Het zorgt voor een geharmoniseerd ontheffingenproces en een efficiënte uitvoering.

De regels zijn uniform en de behandeling ligt in één hand. Ondernemers worden hierdoor optimaal bediend; zo kunnen zij in één handeling ontheffing aanvragen en verleend krijgen, voor alle gemeenten met zero-emissiezones tegelijk. De landelijke ontheffingen zijn in al deze gemeenten geldig.

Doordat de aanvragers maar één ontheffing hoeven aan te vragen die in alle gemeenten geldt, hoeven ze ook maar eenmaal leges te betalen. Voor gemeenten is het voordeel dat zij ontzorgd worden voor de meeste soorten ontheffingen en grootste aantallen aanvragen. De gezamenlijke aanpak levert ook schaalvoordelen op die zich vertalen in lagere kosten per ontheffing dan wanneer elke gemeente het proces zelf organiseert. De afgelopen jaren zijn er goede ervaringen opgedaan met het werken via een Centraal loket, bij de invoering van Milieuzones in verschillende gemeenten.

1.2 Lokaal maatwerk blijft mogelijk

De gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om lokaal maatwerk uit te voeren dat past bij de situatie en ontwikkelingen in Zwolle. De besluitvorming voor bedrijfseconomische omstandigheden en de afwijkingsbevoegdheid ligt bij de gemeente vanwege het sterk lokale karakter van deze twee ontheffingssoorten. Dit is nader uitgewerkt in de Raadsbrief lokale aanpak invoering zero-emissiezone binnenstad Zwolle van 27 maart 2024.

2.1, 3.1 & 4.1 Mandatering Centraal Loket door ondertekenen Dienstverleningsovereenkomst en Mandaatbesluit is nodig om aan te sluiten op het Centraal loket

Om aan de sluiten en gebruik te maken van de diensten van het Centraal Loket, is het nodig een Dienstverleningsovereenkomst af te sluiten met de gemeente Amsterdam. En de Stedelijk Directeur Cluster Ruimte en Economie en de Directeur Juridisch Bureau van de gemeente Amsterdam te mandateren en te machtigen om namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle de aanvragen van ontheffingen te ontvangen, te beoordelen en daarover te beslissen en de tegen die beslissingen gerichte bezwaren te behandelen en daarop te beslissen. Als gemeente blijven we zelf verantwoordelijk voor de afhandeling van eventuele (hogere) beroepen die worden ingediend tegen de beslissingen op bezwaar voor de gemeentespecifieke ontheffingen (artikel 12 en 13 uit het Ontheffingenbeleid)

De Directeur Dienstverlening gemeente Amsterdam wordt aangewezen voor de heffing en de invordering van leges voor het door het centraal loket in behandeling nemen van aanvragen voor een ontheffing voor een nul-emissiezone voor gemeente Zwolle. De mandaatbesluiten voor de leges worden genomen worden door de heffingsambtenaar en door de invorderingsambtenaar nadat de nieuwe tarieven zijn opgenomen in de legesverordening van de gemeenten Zwolle.

Datum

2 juli 2024

De gemeente Amsterdam organiseert het Centraal Loket vanaf juli 2024. Het is de verwachting dat eind 2024 het RDW het Centraal Loket van de gemeente Amsterdam gaat overnemen. Dan zal de mandaatverlening opnieuw moeten worden voorzien en een Dienstverleningsovereenkomst worden afgesloten.

Alternatieve mogelijkheden

Als we geen gebruik willen maken van de diensten van het Centraal Loket zal de gemeente Zwolle zelf de ontheffingsaanvragen moeten beoordelen en verlenen. Naast dat de gemeente hiervoor medewerkers voor moet aannemen en opleiden is de verwachting dat hiermee de kosten voor het beoordelen en verlenen van ontheffingen substantieel hoger worden. Dit betekent een forse stijging van de legestarieven, wat ongewenst is.

Door niet of later aan te sluiten op het Centraal Loket kunnen ondernemers niet (op tijd) een ontheffing aanvragen voor de zero-emissiezone in de binnenstad van Zwolle. Hierdoor blijven ondernemers in het ongewisse of ze vanaf begin 2025 toegang tot de zone krijgen of wordt de zero-emissiezone later ingevoerd.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Ondernemers, leveranciers en belangenvertegenwoordigers van de ondernemers en logistieke partijen zijn vanaf het voornemen voor de instelling van de zero-emissiezone in de binnenstad in Zwolle meegenomen. Het afgelopen jaar is de communicatie geïntensiveerd en hebben we gebruik gemaakt van de kanalen en netwerken van de belangenvertegenwoordigers. Er zijn verschillende bijeenkomsten geweest. Alle bedrijvenverenigingen in Zwolle zijn bezocht en veel ondernemers hebben we individueel gesproken. De meeste ondernemers zijn op de hoogte van de komst en impact van de zero-emissiezone en weten waar ze meer informatie kunnen vinden zodat ze zich goed kunnen voorbereiden. De aanpak waarbij we aansluiten op landelijke standaarden en zoveel mogelijk gelijke invoering met andere deelnemende gemeenten, is mede tot stand gekomen op basis van signalen uit deze ontmoetingen.

Communicatie

Goede en tijdige communicatie is van belang. Veel van de betrokken doelgroepen vragen om een gerichte aanpak. Voor de communicatie is daarom voor de aanloop tot, tijdens en na de invoering van de zero-emissiezone een plan van aanpak opgesteld (maart 2023) en deze is sindsdien in uitvoering. Flexibiliteit in de communicatie is uitgangspunt om adequaat in te kunnen spelen op signalen uit de stad.

Het plan richt zich op;

- het betrekken en informeren van alle belanghebbenden (over de zero-emissiezone, subsidies, maatwerkadvies, ontheffingen, alternatieve logistieke oplossingen en probeeracties).
- het creëren van bewustwording en gevoel van urgentie.
- het aansporen tot samenwerking met leveranciers en ondernemers.
- het promoten van duurzame logistieke alternatieven.

Datum

2 juli 2024

Het rijk ondersteunt de gemeenten bij de communicatie over deze ontwikkeling. Er is een landelijke kernboodschap en aanpak. Er is een campagne (Doehetzero.nl) en een toolbox ontwikkeld en aangereikt. De gemeenten kunnen deze middelen vervolgens een eigen (lokale) kleur geven. In aanloop naar begin juli 2024 communiceren we actief met ondernemers en waar nodig bieden we ondersteuning. In juni en september 2024 worden ondernemers en chauffeurs die in de binnenstad aanwezig zijn gedurende twee weken geïnformeerd. Hierbij maken we gebruik van een promotieteam en matrixborden bij de entrees van de binnenstad. Zodra ondernemers hun aanvraag voor een ontheffing voor Zwolle kunnen indienen bij het Centraal Loket, informeren wij de ondernemers via diverse kanalen.

Financiën

Het Centraal Loket int de leges voor het afhandelen van de aanvragen voor ontheffingen. De leges zijn in principe kostendekkend. Aan het einde van het jaar wordt de balans opgemaakt door het Centraal Loket en volgt een afrekening met de deelnemende gemeenten. Mogelijk volgt een bijstelling van de leges op basis van de ervaringen, om te zorgen dat de leges kostendekkend blijven.

Mocht de afrekening negatief uitvallen voor de gemeente Zwolle dan wordt rekening gehouden met een bijdrage vanuit de CDOKE-middelen (tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid). De CDOKE-middelen zijn voor 2024 en 2025 definitief beschikbaar gesteld.

Risico's

De introductie van een nieuw systeem gaat gepaard met de nodige onzekerheden. Op landelijk niveau wordt hard gewerkt om de invoering zorgvuldig en vlot te laten verlopen. Voor de impact op lokaal en regionaal niveau hebben we zo zorgvuldig mogelijk afgestemd met diverse ondernemers en belangenvertegenwoordigers. Toch kunnen we niet voorkomen dat sommige inzichten zich openbaren op het moment dat we het nieuwe systeem invoeren en in werking stellen. Door alert te zijn op mogelijke ongewenste effecten, hierop te reageren en duidelijk en snel hier over te communiceren, zorgen we ervoor dat we adequaat werken. Hiervoor zetten we voldoende capaciteit en expertise in. Het eerste jaar is hierin een leerjaar.

Vervolg

Na ondertekening van de overeenkomsten en instemming met de besluiten kan de gemeente Zwolle gebruik maken van de diensten van het Centraal Loket. Ondernemers kunnen vanaf dat moment ontheffingsaanvragen voor de zero-emissiezone voor stadslogistiek in Zwolle aanvragen.

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.